

Republika Hrvatska
Visoki kazneni sud Republike Hrvatske
Zagreb, Savska cesta 62

Poslovni broj: I Kžmp-9/2024-9

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki kazneni sud Republike Hrvatske, u vijeću za mladež sastavljenom od sudaca dr.sc. Lane Petö Kujundžić, predsjednice vijeća te mr.sc. Ljiljane Stipišić i mr.sc. Zorislava Kaleba, članova vijeća, uz sudjelovanje sudske savjetnice Martine Janković, zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv optuženog A. B., zbog kaznenog djela iz članka 227. stavak 4. u vezi stavka 1. Kaznenog zakona ("Narodne novine" broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15., 101/17., 118/18., 126/19., 84/21., 114/22. i 114/23. – dalje: KZ/11.), odlučujući o žalbi optuženika podnesenoj protiv presude Županijskog suda u Splitu od 14. ožujka 2024., broj Kmp-1/2023., u sjednici vijeća održanoj 11. srpnja 2024. u prisutnosti u javnom dijelu sjednice optuženika te njegovih branitelja, odvjetnika Lj. P. V. i odvjetnika V. G.,

p r e s u d i o j e

I Djelomično se prihvaća žalba optuženog A. B. te se preinačuje prvostupanjska presuda u odluci o kazni na način da se optuženom A. B. za kazneno djelo za koje je po sudu prvog stupnja proglašen krivim, na temelju članka 227. stavak 4. KZ/11. i na temelju članka 105. stavak 1. i 25. Zakona o sudovima za mladež ("Narodne novine" broj 84/11., 143/12., 148/13., 56/15. i 126/19. dalje ZSM) izriče maloljetnički zatvor u trajanju od 4 (četiri) godine, a u koju kaznu mu se na temelju članka 25. stavak 4. ZSM uračunava vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 14. ožujka 2024. pa nadalje.

II U ostalom dijelu odbija se žalba optuženika kao neosnovana te se u pobijanom, a nepreinačenom dijelu potvrđuje prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

1. Pobijanom presudom Županijskog suda u Splitu od 14. ožujka 2024. broj Kmp-1/2023. optuženi A. B. proglašen je krivim, zbog kaznenog djela protiv sigurnosti prometa – izazivanja prometne nesreće u cestovnom prometu iz članka 227. stavak

4. u vezi sa stavkom 1. KZ/11., činjenično i pravno opisanog pod točkom I izreke pobijane presude te je na temelju članka 227. stavak 4. KZ/11. osuđen na kaznu zatvora u trajanju od sedam godina.

2. Na temelju članka 72. stavak 3. u vezi sa stavkom 1. KZ/11. optuženom mlađem punoljetniku A. B. izrečena je sigurnosna mjera zabrane upravljanja motornim vozilima svih kategorija u trajanju koje je pet godina dulje od izrečene kazne zatvora te počinje teći od izvršnosti presude.

3. Na temelju članka 148. stavak 1. u vezi s člankom 145. stavak 2. točka 1. i 6. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" broj: 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12., 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19. – dalje: ZKP/08.) dužan je optuženi mlađi punoljetnik A. B. na ime troškova postupka platiti ukupan iznos od 2.378,25 eura od čega iznos od 2.078,25 eura predstavlja troškove vještačenja, a iznos od 300,00 eura predstavlja paušalnu svotu.

4. Protiv navedene presude žali se optuženik putem svojih branitelja, Lj. P. V., odvjetnika iz odvjetničkog ureda R. i V. u Zagrebu te odvjetnika V. G. u S. koja će se razmatrati kao jedinstvena žalba i to zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja te odluke o kazni i izrečenoj sigurnosnoj mjeri kao i na odluku o troškovima postupka. Predlaže uvažavanje žalbe te ukidanje pobijane presude i vraćanje predmeta na ponovni postupak ili pak da se preinači pobijana presuda na način da se optuženom A. B. izrekne blaža kazna.

5. Odgovor na žalbu podnio je državni odvjetnik u kojem predlaže da se odbiju žalbe optuženika kao neosnovane te potvrdi prvostupanjska presuda.

6. Spis je sukladno odredbi članka 474. stavak 1. ZKP/08. bio dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

7. Sjednica vijeća u javnom dijelu održana je u prisutnosti optuženog A. B., čija prisutnost je osigurana putem video linka iz zatvora, te njegovih branitelja odvjetnika, Lj. P. V. i V. G., dok nije pristupio uredno pozvani državni odvjetnik, što sukladno članku 475. stavak 3 ZKP/08. nije zapreka za održavanje sjednice.

8. Žalba optuženika je djelomično osnovana.

9. Žaleći se zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka optuženik u žalbi zapravo obrazlaže pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje kada navodi da mu je pogrešno uzeta u obzir činjenica navedena pod točkama 20. i 26. pobijane presude da bi optuženik šest mjeseci nakon počinjenja kaznenog djela za koje se sada tereti ponovo sjeo u vozilo i vozio brže od dopuštenog te da mu se ta činjenica uzela kao pokazatelj ponašanja, što da je utjecalo na neprimjenjivanje odredbi ZSM-a, kao i na visinu kazne. U žalbi optuženik ističe da navedena činjenica nije točna jer iako je prekršajno osuđen šest mjeseci nakon učina kaznenog djela za koje se tereti

po ovoj presudi, radi se zapravo o tome da je tada iskazana pravomoćnost odluke za prekršaj počinjen 16. srpnja 2022. Suprotno žalbenim navodima optuženika u konkretnom slučaju nisu utvrđene bitne povrede koje optuženik sadržajno obrazlaže pogrešno utvrđenim činjeničnim stanjem, ni povrede iz članka 476. stavak 1. točka 1. ZKP/08. na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti.

10. Suprotno žalbenim navodima optuženika, koji se odnose na povredu kaznenog zakona i da njegovo postupanje u konkretnom slučaju nije bilo s neizravnom namjerom već da se radi o svjesnom nehaju, prvostupanjski sud je ispravno ocijenio da je optuženik pri počinjenju kaznenog djela postupao s neizravnom namjerom jer je bio svjestan svojih radnji i postupaka te je tako pristao na ugrožavanje sigurnosti prometa i mogući nastanak prometne nezgode. Naime, ispravno je prvostupanjski sud pod točkom 14. obrazloženja pobijane presude naveo subjektivni odnos optuženika prema počinjenju kaznenog djela, a to je neizravna namjera jer je na mjestu gdje je ograničena brzina prometnim znakom na 80 km/h, vozio brzinom od 123 km/h pri čemu je uslijed takve vožnje prošao kroz crveno svjetlo na raskrižju, da se pokaže pred prijateljima koji su s njim bili u automobilu te udario u prednji lijevi bočni dio osobnog vozila marke H. te je kao vozač bio svjestan činjenice da takvim svojim postupanjem izaziva opasnost i ugrožava sigurnost prometa, a svojom konkretnom radnjom u vožnji pristao je na to ugrožavanje zbog čega je postupao s neizravnom namjerom, a ne svjesnim nehajem kako se to ističe u žalbi. Stoga nije počinjena povreda kaznenog zakona kako se navodi u žalbi.

10.1. Međutim, ispravno optuženik u svojoj žalbi navodi da prema njemu nisu primijenjene odredbe ZSM-a, već opće odredbe kaznenog zakona iako je trebalo primijeniti odredbu 105. stavak 1. ZSM-a.

10.2. Naime, odredbom ZSM člankom 105. stavak 1. je određeno da će sud izreći mlađem punoljetniku maloljetničku sankciju kad se s obzirom na vrstu kaznenog djela i način njegova izvršenja zaključi da je ono u velikoj mjeri odraz životne dobi počinitelja, a okolnosti koje se odnose na njegovu ličnost opravdavaju uvjerenje da će se svrha sankcija postići izricanjem odgojnih mjera ili kazne maloljetničkog zatvora.

10.3. Tijekom postupka je prikupljena socijalna anamneza zavoda iz koje proizlazi da se predlaže primjena maloljetničkog prava s obrazloženjem da se radi o 18-godišnjaku, koji radi i koji želi pomoći djetetu stradale žrtve u prometnoj nesreći (list 275 spisa). Iako je mišljenje defektologinje Općinskog državnog odvjetništva Splitu da se ne primjeni maloljetničko pravo, iz istog proizlazi da s radi o mladiću urednog prosječnog kognitivnog statusa sa završenom srednjom školom, radno okupiranog, za kojeg se smatra da je težina i posljedica djela ta koja preteže. Međutim, socijalna pedagoginja A. M. P., stručna suradnica suda je predložila primjenu maloljetničkog prava. Stoga i po mišljenju Visokog kaznenog suda Republike Hrvatske, drugostupanjskog suda, a uzimajući u obzir vrstu kaznenog djela i način njegova izvršenja se može zaključiti da je ono u velikoj mjeri odraz životne dobi počinitelja, nepromišljenosti i želji za prihvaćanjem kod prijatelja, a okolnosti koje se odnose na njegovu ličnost, a to je radinost i iskazano žaljenje, opravdavaju uvjerenje da će se svrha sankcija postići izricanjem kazne maloljetničkog zatvora pa je potrebno

primijeniti odredbe članka 105. stavak 1. ZSM-a i optuženiku izreći maloljetničku sankciju i to kaznu maloljetničkog zatvora.

10.4. Mlađi punoljetnik je u vrijeme počinjenja djela imao osamnaest godina, a sada je 20-godišnjak, pa će se maloljetničkim zatvorom na temelju odredbe članka 25. ZSM-a ostvariti svrha izricanja maloljetničkih sankcija. U odnosu na optuženika treba se uzeti u obzir stupanj zrelosti optuženika kao i sve okolnosti koje utječu na visinu kazne prema članku 46. KZ/11. što se u konkretnom slučaju i ostvaruje ovako preinačenom kaznom. Osim toga ne može se zanemariti ni način izdržavanja maloljetničkog zatvora sukladno odredbi članka 101. ZSM-a koji nije isti kao kod izdržavanja kazna zatvora prema odredbama KZ/11., a čime se i vodio ovaj sud prilikom primjene odredbi ZSM-a u odnosu na optuženika. Prema socijalnoj anamnezi zavoda proizlazi da optuženik u odnosu na počinjeno kazneno djelo izražava kajanje te se u posljednje vrijeme povukao i vrijeme uglavnom provodi u radu sa bratom i ocem, a u nekoliko navrata zbog posljedica same prometne nezgode je posjećivao i psihijatra.

11. Ujedno, na temelju članka 5. ZSM-a, svrha maloljetničkog zatvora je u pružanju zaštite, brige, pomoći i nadzora te osiguranjem opće stručne izobrazbe počinitelja kaznenog djela te utjecaj na njegov odgoj, razvijanje njegove cjelokupne ličnosti i jačanju njegove osobne odgovornosti.

11.1. Pri odmjeravanju kazne maloljetničkog zatvora u obzir su uzete sve okolnosti koje utječu na visinu kazne imajući pri tome posebno na umu stupanj zrelosti počinitelja, vrijeme koje je potrebno za njegov odgoj, obrazovanje i stručno osposobljavanje. U obzir je Visoki kazneni sud Republike Hrvatske uzeo i svrhu maloljetničkih sankcija te ocjenu olakotnih okolnosti, koje je prvostupanjski sud utvrdio, a to su priznanje počinjenja kaznenog djela, ranija neosuđivanost, zaposlenje, dok mu je kao otegotnu okolnost uzeto prekršajna kažnjavanost, a pravomoćnost te odluke je kao što se ispravno navodi u žalbi optuženika nastupila nakon počinjenja kaznenog djela za koje se sada tereti, iako se radi o događaju koji je počinjen prije počinjena kaznenog djela za koje se sada tereti. Uzimajući u obzir sve iznesene okolnosti ovaj drugostupanjski sud smatra da će se izrečenom kaznom maloljetničkog zatvora u trajanju od četiri godine, postići svrha kažnjavanja, posebno uzimajući u obzir ličnost počinitelja, njegovu dob, priznanje i kajanje koje je izrazio zbog počinjenog kaznenog djela. Time je opravdano za očekivati da će se svrha maloljetničkih sankcija u cijelosti ostvariti izricanjem takve kazne maloljetničkog zatvora, a u koju kaznu mu je uračunato vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 14. ožujka 2024. pa nadalje.

12. Suprotno žalbenim navodima ispravno je prvostupanjski sud optuženiku mlađem punoljetniku na temelju članka 72. stavak 3. u vezi stavka 1. KZ/11. izrekao sigurnosnu mjeru zabrane upravljanja motornim vozilima svih kategorija u trajanju koje je pet godina dulje od izrečene kazne zatvora, koja počinje teći od izvršnosti presude, jer je prema podacima u spisu optuženik završio i srednju školu za vozača, pa nisu osnovani navodi žalitelja u tom pravcu.

13. Također je ispravno prvostupanjski sud odlučio i o troškovima kaznenog postupka po članku 148. stavak 1. u vezi s člankom 145. stavak 2. točka 1. i 6. ZKP/08. te je to ispravno i obrazložio pod točkom 34. do 36. pobijane presude, a koja obrazloženja prihvaća i ovaj drugostupanjski sud . Stoga u tom pravcu nisu osnovani žalbeni navodi optuženika.

14. Zbog iznesenog kako nisu utvrđene povrede na koje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti sukladno članku 476. stavak 1. i 2. ZKP/08. to je na temelju članka 482. i 486. stavak 1. ZKP/08. odlučeno kao u izreci.

U Zagrebu 11. srpnja 2024.

Predsjednica vijeća:
dr.sc. Lana Petö Kujundžić, v.r.